

UNDERVISNINGSPLAN

Uddannelse:

Pædagogisk psykologi

Modul (nr. + navn): Modul 1: Teoretiske tilgange til pædagogisk psykologi

ECTS: 30

Semester + år: 1.

semester 2020

Undervisningssted:

København og Aarhus

Modulansvarlig og e-mailadresse

Ditte Winther-Lindqvist (diwi@edu.au.dk)

Louise Bøttcher (boettcher@edu.au.dk)

Simon Nørby (sno@edu.au.dk)

Øvrige undervisere og e-mailadresser

Anne Maj Nielsen (amn@edu.au.dk)

Charlotte Mathiassen (cham@edu.au.dk)

Ditte Winther-Lindqvist (diwi@edu.au.dk)

Dorte Kousholt (doko@edu.au.dk)

Dorthe Staunæs (dost@edu.au.dk)

Henrik Skovlund (hens@edu.au.dk)

Iram Khawaja (irkh@edu.au.dk)

Kari Blume Dahl (karidahl@edu.au.dk)

Kirsten Hyldgaard (hyldgaard@edu.au.dk)

Kristine Kousholt (krko@edu.au.dk)

Louise Bøttcher (boettcher@edu.au.dk)

Simon Nørby (sno@edu.au.dk)

Laboratorieholdsundervisere og placering

København:

Ditte Winther-Lindqvist (diwi@edu.au.dk)

Louise Bøttcher (boettcher@edu.au.dk)

Anne Morin (amt@edu.au.dk)

Penille Rasmussen (pr@edu.au.dk)

Louise Tidmand (loti@edu.au.dk)

Aarhus:

Nils Hansen (nifh@edu.au.dk)

Christoffer Granhøj Hansen (cg@edu.au.dk)

Sabina Marie Elton (elton@edu.au.dk)

Penille Rasmussen (pr@edu.au.dk)

Undervisningstidspunkt

Fagelementet består af en forelæsningsrække på 2 x tre timer pr uge samt tilhørende laboratoriehold efter den anden forelæsning over 16 uger. Undervisningen udgår eller er erstattet med andet arbejde uge 42, 47 og 48. Uge 49 er laboratorieundervisningen udvidet med to timer ekstra. Se timeplan: <http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/undervisning/timeplaner/>

Mål og indhold

Fagelementet består af en forelæsningsrække samt tilhørende laboratoriehold. Formålet med forelæsningsrækken er at indføre de studerende i udvalgte dele af den pædagogiske psykologis forskellige teoretiske retninger. Vi lægger vægt på at de teoretiske retninger præsenteres ud fra deres historisk-kontekstuelle rødder og frem til retningens/traditionens nutidige udformning, fortolkning og analytiske potentialer. Laboratorieholdene følger efter ugens forelæsninger, og supplerer forelæsningerne ved at være det forum, hvor de studerende aktivt arbejder med at formulere sig mundtligt og skriftligt i forhold til deres forståelser af tekster og teoretiske retninger (indblik), samt ligheder og forskelle mellem de forskellige retninger (overblik).

Se gældende studieordning: <http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/studieordninger/>

Prøveform/eksamen

Modul 1 afsluttes med en mundtlig eksamen med udtræk. Dvs. den studerende trækker et spørgsmål til eksamen og får 45 min forberedelsestid. Alle hjælpemidler er tilladt. Se gældende studieordning: <http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/studieordninger/>

Eksamensdatoer: <http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/eksamen/dato/>

Øvelsesopgaven annonceres på Blackboard fredag d. 13. november kl. 12 og afleveres senest fredag d. 20. november kl. 12. Øvelsesopgaven skal bestås og er en forudsætning for at kunne gå op til mundtlig eksamen.

Vejledning og feedback

På modul 1 afleverer de studerende en øvelsesopgave som de får kollektiv og individuel feedback på, af deres laboratorieholdsunderviser, såfremt de afleverer opgaven rettidigt.

Evaluerings

Spørgeskemaundersøgelsen sendes til de studerende via mail og kan også tilgås via BlackBoard. På næstsidste laboratoriehold besvarer de studerende individuelt spørgeskemaet, og på sidste undervisningsgang drøftes resultatet med de studerende på holdet.

Litteratur

Følgende bøger anvendes i forbindelse med modul 1:

Hyldgaard, K. (2006). *Videnskabsteori: En grundbog til de pædagogiske fag*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag. (120 s)

Karpatschof, B., & Katzenelson, B. (Red.). (2011). *Klassisk og moderne psykologisk teori* (2. udg.). København: Hans Reitzel. (der anvendes 5 kapitler i fagets pensum)

Nielsen, K., & Tanggaard, L. (2018). *Pædagogisk psykologi: En grundbog*. 2. udg. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Miller, P. H. (2016). *Theories of Developmental Psychology* (6th ed.). New York: Worth.

Til hver forelæsning er knyttet en såkaldt londonmodel, med beskrivelse af forelæsningens indhold og hvordan den studerende bør forberede sig. De tekster som det er vanskeligt at skaffe, er ofte at finde

på Blackboard (BB) inden for reglerne om copydan på området. Resten af litteraturen skal de studerende selv søge via biblioteket. Endvidere vil biblioteket have en semesterhylde med eksemplarer af den litteratur der knytter sig til modulet, som de studerende kan få adgang til. Der er tilknyttet 2560 litteratur til modulet fordelt ud på semestret og gennemsnitligt ca. 1-120 sider pr forelæsning.

Besøg af biblioteket og workshop om studiegrupper

Udover det faglige er der på modul 1, også forskellige studiefaciliterings-aktiviteter.

Som ny kandidatstuderende på DPU er det rart med en indføring i AUs biblioteks-service. Til session 8, tirs. D. 22 i KBH og tors. D. 24 i Aarhus, kommer de den sidste time af forelæsningen fra biblioteket og fortæller om referencehåndtering, APA, præsentation af Det Kgl. Biblioteks katalog, samt fagsiden for pædagogisk psykologi.

Endvidere laver studievejledningen en 2 timers workshop om studiegrupper som foregår online på Zoom: I København onsdag d. 16. september kl. 13.00 – 15-30. I Aarhus fredag d. 18. september kl. 10-00 – 12.30. Workshopen behandler: Input til potentialerne i gruppearbejdet, samt forventningsafstemning og udarbejdelse af en gruppeaftale til brug i jeres grupper. Det er rigtig vigtigt, at alle studiegruppemedlemmer deltager for størst muligt udbytte.

Undervisningsplan 2020

Uge/Session	Undervisningstema	Underviser	datoer
36/1	Introduktion til modulets teorier	Simon Nørby	KBH 31/8 Aar 2/9
36/2	Videnskabsteori I (Udvikling og læring)	D. Winther-L	KBH 1/9 Aar 3/9
37/3	Behaviorisme og social læringsteori	Louise Bøttcher	KBH 7/9 Aar 9/9
37/4	Psykodynamik I (Psykoanalyse)	Kirsten Hyldgaard	KBH 8/9 Aar 10/9
38/5	Psykodynamik II (Tilknytningsteori)	D. Winther-L	KBH 14/9 Aar 16/9
38/6	Psykodynamik III (Kritiske perspektiver)	Dorte Kousholt	KBH 15/9 Aar 17/9
39/7	Det personlige I (Fænomenologi)	Anne Maj Nielsen	KBH 21/9 Aar 23/9
39/8	Det personlige II (Eksistentiel psykologi)	C. Mathiassen	KBH 22/9 Aar 24/9
40/9	Det personlige III (Humanistisk psykologi)	D. Winther-L	KBH 28/9 Aar 30/9
40/10	Kulturpsykologi I (Kultur-historisk psykologi)	Louise Bøttcher	KBH 29/9 Aar 1/10
41/11	Videnskabsteori II (Ontologi/Epistemologi)	Kirsten Hyldgaard	KBH 5/10 Aar 7/10
41/12	Kulturpsykologi II (Kritisk psykologi)	Kristine Kousholt	KBH 6/10 Aar 8/10
Uge 42	Efterårsferie		
43/13	Kognitionspsykologi I (Piagets teoridannelse)	Louise Bøttcher	KBH 19/10 Aar
43/14	Kognitionspsykologi II (Introduktion til området)	Simon Nørby	KBH 20/10 Aar
44/15	Kognitionspsykologi III (Læring og hukommelse)	Simon Nørby	KBH 26/10 Aar
44/16	Neuropsykologi I (Introduktion til området)	Simon Nørby	KBH 27/10 Aar
45/17	Neuropsykologi II (Udviklingsneuropsykologi)	Louise Bøttcher	KBH 2/11 Aar 4/11
45/18	Klassisk- og eksperimentel Socialpsykologi	Kari Blume Dahl	KBH 3/11 Aar 5/11
46/19	Narrative tilgange	Kari Blume Dahl	KBH 9/11 Aar
46/20	Symbolisk interaktionisme	Henrik Skovlund	KBH 10/11 Aar
Uge 47	Skriftlig hjemmeopgave		
Uge 48	Læseferie + Workshop i argumentation	D. Winther-L	KBH 23/11 Aar
49/21	Poststrukturalisme I (Den diskursive vending)	Iram Khawaja	KBH 30/11 Aar
49/22	Poststrukturalisme II (Den affektive vending)	Dorthe Staunæs	KBH 1/12 Aar 3/12
50/23	Positiv Psykologi	Simon Nørby	KBH 7/12 Aar 9/12
50/24	Opsamling – evaluering, eksamen og panel	D. W-L mf.	KBH 8/12 Aar

Session 1

Titel: Introduktion til modulets teorier

Forelæser: Simon Nørby

Indhold:

Et formål med forelæsningen er at skabe forståelse for hensigten med og indholdet af modulet. Et andet formål er at der opnås et indledende kendskab til væsentlige spørgsmål som man arbejder med inden for den pædagogiske psykologi. Endelig er et tredje formål er at der opnås et skitseagtigt overblik over nogle af de pædagogisk psykologiske teoriretninger som bliver præsenteret i løbet af efterårssemestret.

Hensigten med og strukturen for modul 1 præsenteres og væsentlige problematikker inden for pædagogisk psykologi nævnes. Væsentlige karakteristika ved hovedretninger / teorier, herunder psykodynamisk, behavioristisk, humanistisk, kognitiv, kulturhistorisk og poststrukturalistisk psykologi skildres helt overordnet.

Litteratur:

Institut for Uddannelse og Pædagogik (2017). *Studieordningen for pædagogisk psykologi*. København: Institut for Uddannelse og Pædagogik. Tilgængelig på DPU's hjemmeside.

Institut for Uddannelse og Pædagogik (2020). *Undervisningsplan for Modul 1*. København: Institut for Uddannelse og Pædagogik. Tilgængelig på BB.

Nielsen, K. & Tanggaard, L. (2018). *Pædagogisk psykologi: En grundbog* (kap. 1-4, s. 9-160). København: Samfundslitteratur. (ca. 120 ns). Må selv skaffes.

I alt ca. 130 ns

Forberedelse til undervisningen:

Læs studieordningen, herunder især beskrivelsen af modul 1. Prøv også at få et helt overordnet overblik over efterårets forelæsninger ved at læse indholdsbeskrivelserne for de forskellige forelæsninger i undervisningsplanen. Endelig bør I læse Nielsen og Tanggaard (2018), som er en introducerende tekst. Dens styrke er at den er en af de få brede indføringer i faget, som præsenterer mange af de teorier I møder i løbet af efteråret; den rammesætter samtidig pædagogisk psykologi i en dansk kontekst. Den er dog forholdsvis overordnet i sin tilgang og beskæftiger sig ikke med de psykodynamiske og postmoderne teorier, som også er på pensum.

Session 2

Titel: Videnskabsteori I – Introduktion til teorier om læring, udvikling og tilblivelse

Forelæser: Ditte Winther-Lindqvist

Indhold:

Formålet med forelæsningen er at introducere til det videnskabelige felt af udviklings- og læringsteorier som de studerende vil møde på modul 1. Forelæsningen rammesætter læsning af teorier, ved at tilbyde nogle værktøjer til at læse udviklingsteorier med. Herunder er det et mål at de studerende spores ind på den type af spørgsmål det er relevant at rejse til teorierne på modul 1:

- 1) Hvilke menneskesyn afspejles i teorierne?
- 2) Hvilke forestillinger om proces, forandring og forløb præsenterer teorierne?
- 3) Hvilke måder kontekstualiseres subjektet på og hvordan forstås kontekst?

Litteratur knyttet til undervisningen:

Miller, P. H. (2016). Introduction. In *Theories of Developmental Psychology* (6th ed., pp. 2-24). New York: Worth. (24 sider).

Schousboe, I. (2000). Udviklingspsykologi og børn i virkeligheden. I: L. Reimer, I. Schousboe & P. Thorborg (Red.), *I nærheden: En antologi om børneperspektiver* (s. 151-171). København: Hans Reitzel. (20 sider). Tilgængelig på BB

Schousboe, I. (2002). Et livsforløbsperspektiv på leg. *Psyke & Logos*, 23(2), 395-412. Tema: legen og det legende. (17 sider). Findes på biblioteket som e-ressource
<http://ojs.statsbiblioteket.dk.ez.statsbiblioteket.dk:2048/index.php/psyke/article/view/8596>

Hammerlin, Y., & Larsen, E. (1999). *Menneskesyn i teorier om mennesket*. Århus: Klim. s. 22-47 (25 s.). Tilgængelig på BB

Høyer, K. (2011). Hvad er teori, og hvordan forholder teori sig til metode. I: *Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab* af Signild Vallgård/Lene Koch. Munksgaard Danmark pp. 17-41 (24 s.). Tilgængelig på BB

I alt 110 ns

Forberedelse til undervisningen:

Læs teksterne i ovenstående rækkefølge. Millers tekst introducerer til det udviklingsteoretiske felt og opstiller centrale kriterier for teorier om udvikling og tilblivelse, herunder også menneskesyn, miljø/arv, og kvantitet/kvalitet i udviklingsfænomener. Teksterne af Hammerlin/Larsen og af Høyer er rammesættende for hvordan teoretiske modeller kan forstås ud fra det menneske- og videnskabssyn teorierne repræsenterer. Schousboes artikel (2000), præsenterer typiske indvendinger overfor udviklingspsykologiens klassiske stadieteorier og kritikken problematiseres. I Schousboe (2002) præsenteres en illustrativ model som beskriver forskellige forløbsperspektiver (eksemplificeret i forhold til legens udvikling) men det generelle budskab er, at teorier om udvikling/læring bl.a. divergerer i forhold til teoriernes syn på forløbsprocesser. Læringsbegrebet præsenteres ikke med en bestemt tekst, men det understreges, at læring kan forstås bredt og snævert og i forhold til forskellige grader af kontekstualisering, forløbsperspektiver og kompleksitetsniveauer, på samme måde som udviklingsbegrebet.

Session 3

Titel: Behaviorisme og social læringsteori

Forelæser: Louise Bøttcher

Indhold:

Formålet er at den studerende opnår forståelse for de centrale begreber og greb om den læringsforståelse, som findes inden for henholdsvis behaviorismen og Banduras sociale læringsteori. At den studerende opnår en grundlæggende evne til at forstå hvilke problemer behaviorismen og den sociale læringsteori var optaget af og vil anlægge på nutidige pædagogisk psykologiske praksisproblemstillinger.

Der anlægges indledningsvist et historisk perspektiv på klassisk og radikal behaviorisme som teoretisk nyskabelse. Centrale begreber inden for den behavioristiske læringsforståelse vil blive gennemgået. Endvidere vil teoretiske videreudviklinger i form af Banduras sociale læringsteori med fokus på begrebet om self-efficacy blive gennemgået.

Undervejs vil forskellige anvendelser af behaviorismen i nutidig pædagogisk psykologiske interventioner blive inddraget som eksempler på at tankegangen – trods sin alder – stadig er i brug. Forelæsningsen vil også inddrage de studerende i diskussioner af læringsperspektivet.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying Theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215. (25 sider). Tilgængelig fra biblioteket som e-ressource.

Miller, P. H. (2016). Social learning theory. In *Theories of developmental psychology* (6th ed.) New York: Worth Publishers. Chapter 6, pp. 277-316 (40 sider).

Skinner, B. F. (1950). Are theories of learning necessary? *Psychological Review*, 57(4), 193-216. doi:10.1037/h0054367 (23 sider) e-ressource:

<http://psychclassics.yorku.ca/Skinner/Theories/>

Watson, J. B. (1913). Psychology as the behaviorist views it. (1913). *Psychological Review*, 20(2), 158-177. doi:10.1037/h0074428 (19 sider) e-ressource <http://psychclassics.yorku.ca/Watson/views.htm>

Walsh, M.B. (2011): The top 10 reasons children with autism deserve ABA. *Behavior Analysis in Practice*, 4(1), 72-79.

I alt 112 ns.

Forberedelse til undervisningen:

Læs den angivne litteratur. Endvidere bedes de studerende selv eller i deres studiegrupper finde eksempler på anvendelse af Behaviorisme og Banduras teori, særligt i forhold til hans begreb om self-efficacy.

Session 4

Titel: Psykodynamik I – Psykoanalyse

Forelæser: Kirsten Hyldgaard

Indhold:

Denne undervisningsgang skal bidrage til at give den studerende viden om, hvad psykoanalysens begreb om det ubevidste består i: hvad det er, hvordan det er, og hvordan man kan opnå viden om det. Undervisningsgangen skal endvidere bidrage til viden om psykoanalysens driftslære, hvorfor der tales om drifter snarere end om instinkter, og om begrebet seksualitet, hvad det er, og hvordan det er. Bearbejdningen af disse klassiske problemstillinger skal danne grundlag for en tilegnelse af aktuelle arbejder omkring spørgsmålet om seksuelle krænkelser af børn, og hvorledes disse kan analyseres og behandles.

Hvad refererer begrebet det ubevidste til? Er det blot en beskrivelse af dét i det sjælelige eller mentale, der ikke er bevidst, og hvorfor taler man om *psykodynamik*? Hvori består det dynamiske? Ud over begrebet det ubevidste var den infantile seksualitet et grundlag for den psykoanalytiske teori. Freuds tese var, at seksualdriften ikke var medfødt, men opstod i tilknytning til selvopretholdelses-driften. Jean Laplanches psykoanalytiske teori om forførelse er en teori om den asymmetri, der er mellem barn og voksen på det seksuelle område. Den voksne har et seksuelt ubevidste, det har barnet ikke som udgangspunkt, hvorfor det seksuelle netop kommer udefra, fra den voksne til barnet. Den voksne fører for og barnet må lade sig forføre. Mens de grader af forførelse, der er på barnets udviklingsmæssige præmisser med Laplanches ord er humaniserende, udelukker den perverse forførelse barnets deltagelse i meningsdannelsen. K. Zeuthens arbejde viser, hvorledes Laplanches teori om forførelse, det seksuelle og oversættelse kan bruges i forståelsen af infantil seksualitet og i arbejdet med seksuelle overgreb og seksuelle traumer hos børn.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Freud, S. (1994). Bemærkninger om begrebet det ubevidste. I: *Metapsykologi 1*. København: Hans Reitzel. (s.7). Ligger på BB

Freud, S. (1994). Det ubevidste. I: *Metapsykologi 1*. København: Hans Reitzel (30 sider)

Zeuthen, K. (2009). Feltet. I: *Kærlighed og overlevelse. Barneseksualitet og seksuelle traumer* (s. 11-37). København: Akademisk Forlag.

Zeuthen, K. (2009). Subjektet. I: *Kærlighed og overlevelse. Barneseksualitet og seksuelle traumer* (s. 39-62). København: Akademisk Forlag. (i alt 60 sider, 40 ns)

Hyldgaard (2006). Det ubevidste, det forbevidste og bevidstheden. Psykoanalyse og pædagogik. I: *Videnskabsteori. En grundbog til de pædagogiske fag* (s. 215-248). Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag. (33 sider)

Gammelgaard, J. (2011). Psykoanalyse. I: B. Karpatschhof & B. Katzenelson (Red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (2.udg., s. 155-170). København: Hans Reitzel. Kapitel 9 (15 ns) Ligger på BB

I alt 125 ns

Forberedelse til undervisningen:

Litteratur knyttet til undervisningen forudsættes læst.

Session 5

Titel: Psykodynamik II - Tilknytningsteori

Forelæser: Ditte Winther-Lindqvist

Indhold:

Målet med forelæsningen er at formidle tilknytningsteoriens grundantagelser, som de adskiller sig fra den klassisk psykoanalytiske udviklingsforestilling, og udgør en egen teoritradition indenfor det psykodynamiske teorilandskab.

Tilknytningsteoriens hovedtanker og begreber, herunder: tilknytning, tilknytningsmønstre, arbejdsmodeller og sikker base præsenteres. Bowlby's teori og Ainsworths operationalisering af tilknytningsmønstrene gennem eksperimentet om "fremmedsituationen" udlægges. Begrebet om en "sikker base" introduceres som grundlæggende for læring, trivsel og udvikling. Endelig afrundes med eksempler på hvordan tilknytningsteori tilbyder en forståelsesramme der kan anvendes indenfor en lang række pædagogisk psykologiske praksisfelter og genstandsområder: herunder arbejdspladsen (individuelle og gruppedynamikker) såvel som i forhold til voksnes parforhold og familieliv.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Miller, P. (2016). Freuds psychoanalytic theory, Kapitel 3, pp. 95-131 in *Theories of developmental psychology* 6th edition (I grundbog) (37 s.)

Schousboe, I. (2011). Tilknytning. I: B. Karpatschhof, & B. Katzenelson (Red.), *Klassisk og moderne psykologisk teori* (2. udg., s. 541-562). København: Hans Reitzel. Kapitel 27 (21 s.)

Bowlby, J. (1998). Conceptual framework. In *Attachment and Loss* (vol. 3., pp. 38-41). London: Pimlico. (4 s.) Tilgængelig på BB

Bowlby, J. (2008). Tilknytningens rolle i personlighedsudviklingen. I: *En sikker base: Tilknytningsteoriens kliniske anvendelser* (s. 133-152). Frederiksberg: Det lille Forlag. 20 s /14ns. Tilgængelig på BB

Ainsworth, M. D. (1982). Attachment: Retrospect and prospect. In C. Parkes & J. Stevenson-Hinde (Eds), *The place of attachment in human behavior* (pp. 3-27). London: Tavistock. (24 s) Tilgængelig på BB

Yip, J., Ehrhardt, K, Black, H., Walker, D. (2018). Attachment theory at work: a review and directions for future research, in *J. Organ Behav*, 2018, 39: 185-198 (13 s).

<https://onlinelibrary-wiley-com.ez.statsbiblioteket.dk/12048/doi/epdf/10.1002/job.2204>

I alt: 113 ns

Forberedelse til undervisningen:

Læs den til undervisningen knyttede litteratur i listede rækkefølge.

Session 6

Titel: Psykodynamik III – Kritiske perspektiver

Forelæser: Dorte Kousholt

Indhold:

Forelæsningen sigter mod at problematisere og diskutere hvordan psykologisk teoridannelse kan få, og får betydning for tænkning i praksis, på forskellige måder, og hvordan begreber kan bruges/og ikke bruges til at forstå problemstillinger i praksis, her eksemplificeret med psykodynamiske forståelser. Psykodynamiske forståelser er udbredte i familieforskningen, på behandlingsinstitutioner og i forvaltningen, fx af hvordan forælderskab bør se ud, og sådan noget som forældre-evne, spædbørns trivsel, og skilsmisssager vurderes i høj ud fra henvisninger til tilknytnings- og psykodynamisk tænkning. Der tilstræbes en akademisk diskussion af forholdet mellem teori og praksis, og anvendelsen af psykodynamiske forståelser indenfor udvalgte felter, med henblik på at skabe et kritisk grundlag for at vurdere brugen af teoretiske ideer og begreber i konkrete praksisfelter indenfor pædagogisk psykologi.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Burman, E. (2017) *Deconstructing developmental psychology*, Routledge. 3rd edition. Introduktion 1s.-13 (12 s.) Kap. 7 s. 139-165 (26 s) (tilgængelig på BB)

Haavind, H. (2011) Loving and caring for small children; contested issues for everyday practices. *Nordic psychology*, 63(2), 24-48. 24 s. tilgængelig online via biblioteket

Kousholt, D. (2011). Muligheder i familiearbejde set fra børns og forældres hverdagsliv. I C. Højholt (ed) *Børn i vanskeligheder. Samarbejde på tværs.* (s. 119-145). København: Dansk psykologisk forlag (tilgængelig på BB) (26 s.)

Page, J. (2018). Characterizing the principles of Professional Love in early childhood care and education. *International Journal of Early Years Education* 26(2), 125-141. (16 s) tilgængelig online via biblioteket

I alt. 98 s.

Bemærk: I ugen hvor Session 6 ligger, arrangerer Studievejledningen på DPU en online-workshop på Zoom.

Hvordan man arbejder i studiegrupper. • Input til potentialerne i gruppearbejdet • Forventningsafstemt og udarbejdet gruppeaftale til brug i jeres grupper • Konkrete idéer til at arbejde i studiegrupper.

Workshoppen afholdes på datoerne som er angivet nedenfor, med materiale fra blandt andet [AU Studypedia](#). Det er vigtigt, at **alle studiegruppemedlemmer deltager** for størst muligt udbytte. Nærmere detaljer for workshoppen får I på mail via Blackboard nogle dage inden afholdelse.

I København onsdag d. 16. september kl. 13.00 – 15-30

I fredag d. 18. september kl. 10-00 – 12.30

Workshoppen er berammet til at vare to timer, men vi har tilføjet en ekstra halv time, i tilfælde af IT-knæs undervejs.

Forberedelse og læsevejledning:

Læs teksterne og formuler spørgsmål til det du ikke forstår eller som du synes er væsentligt at få uddybet. Burmans bog udkom første gang i 1994 og har siden været en central reference i en kritik af 'den klassiske udviklingspsykologi'. Da mange af de forståelser (fx med afsæt i tilknytningsteorien), som bogen diskuterer, lever i bedste velgående stadigvæk er det vigtigt at kende kritikken. Så start her. Dernæst læs artiklen af Haavind. Den opsummerer ligeledes nogle kritikker af dominerende forståelser af børns behov ved at diskutere, hvad Haavind kalder 'contested issues' – også her er tilknytningsteorien et (mere eller mindre eksplicit) bagtæppe. Teksten af Page har jeg taget med fordi det er et nutidigt eksempel på hvordan tilknytningsforståelser tages i brug aktuelt - her i forhold til den professionelle omsorgsopgave i dagtilbud.

Kousholt teksten kan læses sidst – og som et eksempel på en tilgang til familieproblemer, der udspringer af en kritik af tilknytningsforståelser, der gør den tidlige mor/barn relation til det primære 'behandlingspunkt'

Session 7

Titel: Det personlige I (Fænomenologi)

Forelæser: Anne Maj Nielsen

Indhold:

I forelæsningen bliver en række grundtanker og begreber i Husserls fænomenologi og Merleau-Pontys kropsfænomenologi præsenteret (bl.a. 1. persons perspektivet, inter-subjektivitet, livsverden, den naturlige indstilling, det præ-refleksive, epoché og reduktion, og den levede krop). Nogle af disse grundtanker og begrebers implikationer for centrale problemfelter og begreber i psykologien bliver introduceret og diskuteret (bl.a. forholdet mellem bevidsthed og hjerne, begreber om det ubevidste, om 'repræsentationer', og spørgsmål om empati og muligheden for at forstå andre. Formålet med forelæsningen og læsningen af pensum er at studerende tilegner sig viden om grundlæggende fænomenologiske ideer og deres betydning og relevans for psykologien.

Fænomenologien tager udgangspunkt i en analyse og beskrivelse af menneskets subjektive erfaringsstrukturer, og har inspireret forskellige psykologiske teorier og –skoler såvel som praksis- og behandlingsformer.

Litteratur:

Fuchs, T. (2011) The Brain – A Mediating Organ. *Journal of Consciousness Studies*, **18**, No. 7-8, 2011, pp. 196-221 (25 normalsider, tilgængelig via biblioteket som e-ressource)

Fuchs, T. (2011) Body Memory and the Unconscious. In Lohmar, D. & J. Brudzinska (eds) *Founding Psychoanalysis, Phenomenological Theory of Subjectivity and the Psychoanalytical Experience*. Dordrecht: Kluwer, pp. 66-82 (15 ns) Tilgængelig på BB

Gallagher, S. (2012/online 2011) In Defense of Phenomenological Approaches to Social Cognition: Interacting with the Critics. *Rev.Phil.Psych. (2012)* 3, 187-212. (ca. 25 ns: tilgængelig via biblioteket som e-ressource)

Køster, A. & Winther-Lindqvist, D.W. (2017) Personal history and historical selfhood – the embodied and pre-reflective dimension. In the *Cambridge Handbook of Sociocultural Psychology* (18 normal sider). Tilgængelig på BB.

Nielsen, A.M. & Laursen, P.F. (2016) Relationskompetence og klasseledelse i læreruddannelse. I: Skibsted, E.B. & N. C. L. Matthiessen (red) *Relationskompetence i læreruddannelse og skole*. Frederikshavn: Dafolo, s. 43-70, ca. 25 ns. Tilgængelig på BB

Zahavi, D. (2003) *Fænomenologi*. København: Roskilde Universitetsforlag: Del 1 Metodologiske grundtemaer (20 normalsider. Det anbefales at købe bogen)

I alt: 125 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Læs først Zahavis danske tekst. Dernæst: læs de to artikler af Fuchs, den om *The Brain – A Mediating Organ* først. Dernæst: Køster & Winther-Lindqvists' artikel, Gallaghers artikel og afslut med Nielsen & Laursen til illustration af nogle af de forståelser, der begrundes i de andre artikler.

Session 8

Titel: det Personlige II (eksistentiel psykologi)

Forelæser: Charlotte Mathiassen

Indhold:

Forelæsningsens formål er at præsentere udvalgte dele af den eksistentielle psykologis hovedtanker og hovedbegreber. Hensigten er, at den studerende vil blive i stand til at genkende nogle eksistentielistisk inspirerede ideer i aktuelle pædagogisk psykologiske praksisser. Forelæsningsen spænder over to lektioner, og vil ud over den overordnede introduktion præsentere udvalgte standpunkter fra den eksistentielistiske psykologi særligt Rollo May og hans fremlægning af intentionalitet. Endvidere vil jeg komme ind på Viktor Frankl's tænkning og vi vil bevæge os over i eksempler fra en dansk tradition v. Bertelsen, som anvender termen 'tilværelsespsykologi'. Denne vil jeg præsentere og i forlængelse heraf at inddrage eksempler fra min egen forskning i fængselsindsattes eksistentielle udfordringer under såvel indespærringen som vejen ud af det fysiske fængsel. Da forelæsningsen (pga. besøg fra biblioteket) kun har to lektioner vil indholdet være disponeret herefter

I timen fra 11-12 i KBH og mellem 12-13 i Aarhus kommer biblioteket på besøg

Litteratur knyttet til undervisningen:

Jacobsen, B. (2007). Eksistentiel psykologi og terapi. In: *Karpatschof & Katzenelson: Klassisk og Moderne Psykologisk Teori*. København: Hans Reitzels Forlag ss. 100-117.

Mathiassen, C. (2020). A Danish Prisoner Narrative: The Tension from a Multifaceted Identity During (Re-)Entry to Society. Pp. 289-309. In.: Wright & Høyen (eds.) *Discourses we live by*. (link) <https://www.openbookpublishers.com/10.11647/obp.0203.13.pdf>

May, R. (1969). *Love and Will*. N. New York: W.W.Inc. Norton & Company. Pp. 9-13; 202 -246.(på BB I kopi)

Ozer, S. & Bertelsen, P. (2020). The moral compass and life skills in navigating radicalization processes: Examining the interplay among life skills, moral disengagement, and extremism. *Scandinavian Journal of Psychology*. Pp. 1-10 (link).

https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/sjop.12636?casa_token=aiVVODZJwYAAAAA:Kev81FNM2znZnpE6Q1GlnX2KB2zph8AotCTHZ3mEaSQBqKYSIib6S7j_jzjKevOWLniWncFjum2bovq2Saw

Forberedelse (læsevejledning):

Jeg vil foreslå at I først læser Jacobsens kapitel. Herefter vil jeg anbefale, at I læser Mays kapitler – grundigt - og noterer spørgsmål og jeres undren. I teksten vil I udover at få indblik i hans daværende fremstilling af blandt andet intentionalitet også få indblik i facetter af andre teoriuniverser. Derudover mødes I af en skrivestil, som jeg synes I skal lade jer suge ind i og nyde. Efter dette vil jeg anbefale, at I ser på teksten af Bertelsen. Teoretisk skal I særligt læse de få sider, hvor han forklarer om 'life psychology' og så læse resten af teksten som et eksempel på, hvordan en tilværelsespsykologisk tilgang (intentionalitetstænkning) bliver sat i spil. Endelig er der min egen tekst – her kan I blandt andet læse jer ind i de eksistentielle og sociale udfordringer en person mødes af og lever i og med, ved bevægelsen fra fangenskab i fysisk fængsel til grader af frihed uden for det fysiske fængsel. En anden måde at anvende det analytiske potentiale i tilværelsespsykologien.

Session 9

Titel: Det personlige III (Humanistisk Psykologi og opsamling)

Forelæser: Ditte Winther-Lindqvist

Indhold:

Formålet er at indføre den studerende i den humanistiske psykologis grundtanker, udvalgte teori-dannelser, samt læringsrelaterede begreber. Det er hensigten at den studerende bliver i stand til at genkende humanistiske ideer og tanker bag moderne praksisser i pædagogisk psykologi.

Forelæsningen tager udgangspunkt i den humanistiske psykologis historiske og filosofiske grundlag som alternativ til både behaviorisme og psykoanalyse. Herefter præsenteres retningen i dens psykologiske former med fokus på udvalgte begreber, særligt motivationsteorien af Maslow. Endvidere præsenteres et humanistisk psykologisk perspektiv på læring, undervisning og udvikling gennem teorierne af Bühler og Rogers. Endelig diskuteres retningens samfundsmæssige konsekvenser i deres historiske såvel som aktuelle former, herunder idealet om autenticitet og selvrealisering. Sluttelig laves en opsamling på de tre forelæsninger om temaet "det personlige", der også fremhæver forskellene mellem fænomenologi, eksistentialisme og humanistisk psykologi.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Bühler, C. (1968). The course of human life as a psychological problem. *Human Development*, 11(3), 184-200. (16 sider) tilgængelig på biblioteket som e-ressource

Jacobsen, B. (2011). Humanistisk psykologi. I: B. Karpatschof & B. Katzenelson (red.) *Klassisk og moderne psykologisk teori*, s. 109-123. Hans Reitzels Forlag. (kap. 6) (14 sider)

Maslow, A (1954). A theory of human motivation. In: *Motivation and personality*, s. 35-58. New York: Harper & Row, Publishers. (24 sider). Tilgængelig på BB

Rogers, C. R., Lyon, H. C., & Tausch, R. (2014). *On becoming an effective teacher: person-centred teaching, psychology, philosophy, and dialogues with Carl R. Rogers*. Abingdon: Routledge. Part I. p. 3-46 og part II s. 61-76 (40 ns) Tilgængelig på BB.

I alt 94 ns

Forberedelse til undervisningen:

Læs den til undervisningen knyttede litteratur.

Session 10

Titel: Kulturpsykologi I: Vygotskys kulturhistoriske teori og virksomhedsteorien

Underviser: Louise Bøttcher

Indhold:

Formålet er, at den studerende opnår en basal forståelse for de grundlæggende begreber inden for den kulturhistoriske skole. At den studerende opnår en grundlæggende evne til at forstå hvilke aspekter af læring og udvikling, det kulturhistoriske psykologiske perspektiv stiller spørgsmål til og ønsker at belyse.

Der anlægges indledningsvist et historisk perspektiv på den kulturhistoriske skole og dens perspektiv på psykologien. Derefter skildres og diskuteres basale tankegange og teorier inden for den kulturhistoriske psykologi fra grundlæggeren Vygotsky og videre til virksomhedsteorien ved Leontjev. Chaiklin og Hedegaard (2009) fungerer for det første som sekundærlitteratur, der præsenterer flere centrale begreber fra den kulturhistoriske udviklings- og læringsforståelse (Spontane/hverdagsbegreber og videnskabelige begreber, motiver). Men kapitlet skal også læses som primærlitteratur, hvor Chaiklin og Hedegaard samler og syntetiserer centrale tanker fra mange forskellige tænkere i den kultur-historiske tradition til et nyt og aktuelt perspektiv på sammenhængen mellem skole, læring og udvikling i en globaliseret verden. Kapitlet bliver anvendt som udgangspunkt for en diskussion af hvordan kultur historisk tænkning stadig kan have pædagogisk psykologisk relevans.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Chaiklin, S. 2011. Kulturhistorisk psykologi. Klassisk og moderne psykologisk teori. s. 319-347. København: Hans Reitzels forlag. (28 s.)

Chaiklin, S. & Hedegaard, M. (2009). Radical-local teaching and learning. A cultural-historical perspective on education and children's development. I: Flerer, Hedegaard & Tudge (red): *Childhood Studies and the impact of globalization: Policies and practices at the global and local levels*. World Yearbook of Education. New York: Routledge. S. 182-201. (20 s.) Tilgængelig på BB.

Karpatjof, B (2002). Introduktion til den kulturhistoriske skole og til Leontjevs teori. Forord til: Leontjev: *Virksomhed, bevidsthed, personlighed*. Hans Reitzels forlag., s. 16-44, 29 s. Tilgængelig på BB

Vygotsky, Lev. 1994: The problem of the cultural development of the child. Rene Van der Veer & Jaan Valsiner (red). The Vygotsky Reader. Oxford & Cambridge: Blackwell Publishers. S. 57-72. (15 s.) Tilgængelig på BB.

I alt 92 ns

Forberedelse til undervisningen:

Den studerende læser den til undervisningen knyttede litteratur.

Session 11

Titel: Videnskabsteori II – ontologi og epistemologi

Underviser: Kirsten Hyldgaard

Indhold:

Denne undervisningsgang skal bidrage til at give den studerende viden om, hvad videnskab og videnskabelig viden overhovedet er. Hvad er et videnskabeligt subjekt og objekt (ontologi). Det vil sige hvad er genstandsfeltet eller empirien for de videnskabelige undersøgelser,? Her med særligt fokus på psykologiens objekt 'psyken', og hvordan erkender og opnår vi viden om dette objekt eller genstands-felt (epistemologi)? Hvilke metodiske tilgangsvinkler er befordrende for opnåelse af viden om pædagogisk-psykologiske forhold? Undervisningsgangen skal endvidere bidrage til viden om, i hvilken forstand enhver videnskabelig teori og metodisk tilgang hviler på grundantagelser, som videnskaben ikke kan legitimere med egen videnskabelig teori og metode. Disse grundantagelser er snarere forudsætningen for, hvad der kan komme i betragtning som empiri.

Grundantagelser inden for det pædagogisk-psykologiske felt forudsætter først og fremmest det antropologiske spørgsmål, det vil sige spørgsmålet om, hvori menneskets væren, menneskets ontologi består. Hvad er videnskabens (psykologiens) objekt, kaldet psyken? Er mennesket bestemt ved psyken eller ved biologien? Eller er vi først og fremmest sociale væsener og bestemt ved anonyme strukturer? Eller praktisk handlende og redskabsbrugende væsener? Eller er vi først og fremmest talende, sprogbrugende væsener? En fundamental konflikt i det tyvende århundredes videnskaber kan tematiseres som struktur-aktørdebatten. Denne konflikt vidner om grundlæggende forskelle i, hvad der opfattes som videnssubjekt og ikke mindst, hvad vidensobjektet er.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Hyldgaard, K. (2006). *Videnskabsteori: en grundbog til de pædagogiske fag* (1. udgave ed., s. 9-38).

Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag. Indledning + Struktur eller aktør? (29 s.)

Hyldgaard, K. (2012). Hvilket stof er vi gjort af? I: *Mennesket – en introduktion til filosofisk antropologi* (s. 179-196). Aarhus: ViaSysteme (17 s.) Tilgængelig på BB

I alt 45 ns

Forberedelse til undervisningen:

Litteraturen forudsættes læst

Session 12:

Titel: Kulturpsykologi II: Kritisk Psykologi

Underviser: Kristine Bagge Kousholt

Indhold:

Undervisningen giver en indføring i grundbegreber indenfor Kritisk Psykologi. I undervisningen vil der trækkes tråde til videnskabsteori, vidensbegreb og forskningsmetodologi. Der lægges vægt på at fremlægge en forståelse af mennesker som deltagere i social praksis. Centrale begreber og analytiske perspektiver vil blive illustreret gennem eksempler fra test- og evalueringsforskning.

Det er målet, at de studerende opnår indsigt i grundtanken og centrale begreber indenfor Kritisk Psykologi/subjektvidenskab, samt opnår indblik i retningens historiske udvikling og videnskabsteoretiske placering. Derudover er det målet, at de studerendes får et første indblik i de analytiske potentialer af udvalgte begreber og tilgange til pædagogiske psykologiske problemstillinger som ligger i tråd hermed.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Dreier, O. (1979). Indledning. I: O. Dreier (red.), Den kritiske psykologi, Rhodos: København, 7-26. 19 sider. Online: http://psychology.ku.dk/emeriti/ole_dreier/downloads/Ole_Dreier_-_Den_kritiske_psykologi.pdf

Holz kamp, K. (2005). Mennesket som subjekt for videnskabelig metodik. Nordiske Udkast, 2(33), 5-34. (med Indledning af Pernille Hviid og Torben Bechmann Jensen). S. 3-4. 31 sider. Tilgængelig via biblioteket som e-ressource

Dreier, O. (2006). Imod abstraktionen af struktur. Nordiske Udkast 34(1): 3-13. 10 sider. Tilgængelig via biblioteket som e-ressource

Schraube, E (2015). Why Theory Matters: Analytical Strategies of Critical Psychology. Estudos de Psico-logia, Special Issue on Critical Psychology. 10 sider. Online: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0103-166X2015000300533&lng=en&nrm=iso

Dreier, O. (1999b). Læring som ændring af personlig deltagelse i sociale kontekster. In K. Nielsen & S. Kvale (Eds.), Mesterlære - Læring som social praksis (pp. 76-99). København: Hans Reitzels Forlag. Tilgængelig på BB

Kousholt, K. (2016). Evalueringer som mulige engagementer i fælles læreprocesser. *Nordiske Udkast*, 43(1), s. 49-71. Tilgængelig via biblioteket som e-ressource

I alt 105 ns

Forberedelse (Læsevejledning):

Litteraturen læses i den anførte rækkefølge. De første to tekster er overordnede introduktioner til udviklingen indenfor den kritiske psykologi. Den tredje tekst er en diskussion – og videreudvikling af strukturbegrebet. I den fjerde tekst diskuteres nødvendigheden af en teoretisk tilgang til analyser, og der introduceres til kritisk psykologiske analytiske strategier. Den næstsidste tekst introducerer til det kritisk psykologiske læringsbegreb, og den sidste tekst er et eksempel på anvendelse af kritisk psykologi til at skabe viden om empiriske felter.

Session 13

Titel: Kognitionspsykologi I – Piagets genetiske epistemologi

Forelæser: Louise Bøttcher

Indhold:

Forelæsningsens formål vil være at introducere de studerende til Piagets teori om erkendelsens udvikling; det vil sige hvordan individet udvikler sig i erkendemæssig forstand fra nyfødt til voksen, og teoriens pædagogisk-psykologiske implikationer. Piagets centrale begreber så som strukturer, skemaer, adaptation, assimilation og akkomodation vil blive gennemgået. Vi vil se på udvalgte centrale eksperimenter og analysere, hvordan de illustrerer Piagets teori om udviklingen i tænkning. Vi vil se på den tid, Piaget formulerede sin teori i, samt udvalgte kritikker og videreudviklinger af Piagets teori. Den sidste del af forelæsningsen vil fokusere på den praktiske pædagogiske anvendelse af Piagets teori, herunder hvordan forskellige dele af Piagets teori har været omsat pædagogisk og didaktisk i forskellige undervisningsprogrammer, samt en diskussion af udfordringerne ved at omsætte Piagets teori til praksis.

Litteratur knyttet til undervisningen:

- Kuhn, D. (1979). The application of Piaget's theory of cognitive development to education. *Harvard Educational Review*, 49(3), 340-358. (18 s.) Tilgængelig fra biblioteket som e-ressource
- Miller, P. (2016): Piaget's cognitive-stage theory and the neo-Piagetian. Ch 2 in *Theories of Developmental Psychology 6th edition*, 25-94. (69 s.)
- Piaget, J. (1964/1969 (dansk udgave)). *Barnets psykiske udvikling*. S. 89-102. Hans Reitzel: København. (13 s.) På Bb.

I alt 100 ns.

Forberedelse til undervisningen:

Litteraturen forudsættes læst

Session 14

Titel: Kognitionspsykologi II: Introduktion til området

Underviser: Simon Nørby

Indhold:

Formålet er at der opnås en basal forståelse for den kognitionspsykologi der voksede frem i midten af 1950'erne i især USA og som aktuelt er et af psykologiens største fagområder.

Kognitionspsykologien var inspireret af teknologiske udviklinger (fx fremkomsten af de første computere), nye måder at tænke på (fx fremkomsten af informationsteori) og markerede sig som en ny selvstændig retning (inspireret af, men samtidig uafhængigt af, Piagets teori).

Der sigtes mod at skabe en indsigt i centrale emner og teorier, herunder emner som opmærksomhed og hukommelse og teorier om hvordan såkaldt informationsbearbejdning foregår. Det er også et sigte at opnå en evne til at forstå et sagsområde eller problemkompleks i et kognitionspsykologisk perspektiv.

Der anlægges indledningsvist et historisk perspektiv på kognitionspsykologi og området placeres i relation til beslægtede områder såsom behaviorisme. Derefter skildres og diskuteres basale tankegange og teorier inden for den moderne kognitionspsykologi. Nogle af de metoder der anvendes indenfor området præsenteres også.

Litteratur:

Frensch, P.A. (2001). Cognitive psychology: Overview. *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, 3, 2147-2154. New York, NY: Elsevier. (ca. 6 ns.). Tilgængelig på BB.

Miller, G.A. (1956). The magical number seven, plus or minus two: Some limits on our capacity for processing information. *Psychological Review*, 63, 81–97. (25 ns). Tilgængelig på BB.

Miller, G.A. (2003). The cognitive revolution: a historical perspective. *Trends in Cognitive Sciences*, 7(3), 141-144. (6 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Nordfang, M. & Nørby, S. (2017). *Kognitionspsykologi* (kap. 1: introduktion, s. 13-68). København: Samfundslitteratur. (55 ns.). Må selv skaffes.

Vauclair, J., & Perret, P. (2003). The cognitive revolution in Europe: Taking the developmental perspective seriously. *Trends in Cognitive Sciences*, 7(3), 284-285. (4 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

I alt ca. 96 ns.

Forberedelse:

Den til undervisningen knyttede litteratur læses. Det anbefales at læse teksterne i følgende rækkefølge: 1. Nordfang & Nørby (2017), 2. French (2001), 3. Miller (2003), 4. Vauclair & Perret (2003) og 5. Miller (1956). Tekst 1 til 4 introducerer kognitionspsykologi som område. Tekst 5 er en af de mest citerede artikler inden for kognitionspsykologi, såvel som psykologi generelt (og som har haft stor betydning for forståelse af korttidshukommelse).

Session 15

Titel: Kognitionspsykologi III: Læring og Hukommelse

Underviser: Simon Nørby

Indhold:

Denne udbygger den forrige forelæsning. Formålet er at der opnås en forståelse for teorier inden for et kognitionspsykologisk delområde, nemlig hukommelse. Hukommelse er centralt i forhold til læring og pædagogisk psykologi: Hvis man ikke husker noget af det man har studeret, er det svært at tale om læring.

Væsentlige teorier og emner der berøres, er kort- og langtidshukommelse, forskellige hukommelsessystemer, faktorer af betydning for læring og langtidshukommelse, samt falsk hukommelse.

Litteratur:

Bjork, E. L., & Bjork, R. A. (2011). Making things hard on yourself, but in a good way: Creating desirable difficulties to enhance learning. I: M. A. Gernsbacher, R. W. Pew, L. M. Hough, & J. R. Pomerantz (Eds.), *Psychology and the real world: Essays illustrating fundamental contributions to society* (pp. 56-64). New York: Worth Publishers. (10 ns) Tilgængelig på BB.

Eysenck, M. (2012). *Fundamentals of cognition* (chapt. 4: Short-term and working memory & chapt. 5: Learning and long-term memory). In: Eysenck, M., *Fundamentals of cognition* (pp. 118-179). New York: Psychology Press. (61 ns). Må selv skaffes.

Heathcote, D. (2016). Working memory and performance limitations. I: D. Groome & M. W. Eysenck (Eds.), *An introduction to applied cognitive psychology* (p. 99-124). New York, NY: Routledge. (25 ns). Må selv skaffes.

Lindsay, D.S., Hagen, L., Read, J.D., Wade, K.A., & Garry, M. (2004). True photographs and false memories. *Psychological Science*, 15(3), 149-154. (8 ns). Tilgængelig på BB.

Roediger, H.L., & Karpicke, J.D. (2006). Test-enhanced learning: Taking memory tests improves long-term retention. *Psychological Science*, 17 (3), 249-255. (10 ns). Tilgængelig på BB.

I alt ca. 114 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Det anbefales at læse teksterne i følgende rækkefølge: 1. Eysenck (2012): Chap. 4 & 5, 2. Heathcote (2016), 3. Bjork & Bjork (2011), 4. Lindsay et al. (2004), 5. Roediger & Karpicke (2006). De første 3 tekster introducerer hukommelse og læring. De sidste 2 artikler er konkrete studier, der undersøger aspekter vedrørende henholdsvis falsk hukommelse og en faktor af betydning for læring, nemlig testning. De sidste to artikler giver dels viden om hukommelse og læring, men kan også læses som eksempler på typiske forskningsartikler inden for kognitionspsykologien, dvs. er eksempler på den eksperimentelle metode, der er fremherskende inden for feltet.

Session 16

Titel: Neuropsykologi I: Introduktion til området

Underviser: Simon Nørby

Indhold:

Neuropsykologi er det felt der, med udgangspunkt i studier af raske såvel som syge (typisk hjerneskadede) mennesker, søger at beskrive og forstå hjernen, samt forholdet mellem hjernen og psykiske fænomener såsom hukommelse og emotioner. Neuropsykologi er et selvstændigt felt, men knyttes i tiltagende grad til kognitionspsykologi.

Et formål med forelæsningen er at der opnås en basal forståelse for hvad neuropsykologi beskæftiger sig med, og kan bruges til, herunder både fordele ved og problematikker knyttet til hjerneforskning. Et andet formål er at der opnås viden om hjerne og hukommelse samt hjerne og emotioner.

Neuropsykologi defineres som felt og sammenlignes med relaterede områder som kognitionspsykologi. Derefter gives der en kort indføring i grundlæggende hjerneanatomi, og der lægges vægt på, hvilke funktioner forskellige hjerneområder har. Endelig præsenteres neuropsykologisk forskning i hukommelse og emotioner.

Litteratur:

Blakemore, S.J., & Frith, U. (2005). The learning brain: Lessons for education: a précis. *Developmental Science*, 8 (6), 459–465. (ca. 8 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Dalgleish, T. (2004). The emotional brain. *Nature*, 5, 582-589. (ca. 9 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Gerlach, C. et al. (2009). Neuropsykologi: Begrebernes og metodernes historie og udvikling. I: A. Gade et al. (red.), *Klinisk neuropsykologi* (s. 2-12). København: Frydenlund. (ca. 10 ns). Tilgængelig på BB.

Hogeveen, J., Salvi, C., & Grafman, J. (2016). Emotional intelligence: Lessons from lesions, *Trends in Neurosciences*, 39(10), 694-705. (ca. 13 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Squire, L. R. and Zola-Morgan, A. J. O. (2015). Conscious and unconscious memory systems. In E. Kandel, Y. Dudai, & M. Mayford (Eds.) *Perspectives in Biology: Learning and Memory*. Cold Spring Harbor Laboratory Press, 1-14. (ca. 18 ns.). Tilgængelig på BB.

Steffesen, B. & Shilhab, T.S.S. (2007). Fra hjerneforskning til pædagogisk praksis. I: T.S.S. Shilhab & B. Steffesen (red.), *Nervepirrende Pædagogik* (s. 13-32). København: Akademisk Forlag. (ca. 19 ns). Tilgængelig på BB.

Tulving, E. (2002). Episodic memory: From mind to brain. *Annual review of psychology*, 53, 1-25. (ca. 30 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

I alt ca. 107 ns.

Forberedelse (læsevejledning): Den til undervisningen knyttede litteratur læses. Det anbefales at læse teksterne i følgende rækkefølge: 1. Gerlach et al. (2009), 2. Steffesen & Shilhab (2007), 3. Blakemore & Frith (2005), 4. Squire & Zola-Morgan (2015), 5. Tulving (2002), 6. Dalgleish (2004), Hogeveen et al. (2016). De første tre artikler giver en indføring i neuropsykologi. De efterfølgende to artikler beskæftiger sig med hukommelse. Endelig omhandler de sidste to artikler emotioner

Session 17

Titel: Neuropsykologi II. Udviklingsneuropsykologi og neurokonstruktivisme.

Underviser: Louise Bøttcher

Indhold:

Formålet er at den studerende opnår en basal forståelse for hvordan teorier om neurobiologiske og neuropsykologiske forhold kan bidrage til at rammesætte læring og udvikling for børn og unge. Indholdet bygger videre på teorier og begreber præsenteret i den første forelæsning om neuropsykologi. Forelæsningen vil blive indledt med en kortere historisk rammesætning af fremkomsten af en særlig neuropsykologi om børn, men hovedvægten i forelæsningen vil ligge på de begreber, der præsenteres i litteraturen knyttet til undervisningsgangen og hvordan de tilsammen udgør en biologisk og neuropsykologisk funderet udviklings- og læringsforståelse. Et centralt omdrejningspunkt vil være neural plasticitet som en almindelig udviklingsmekanisme og en forståelse af hvordan såvel biologi som erfaring spiller ind på den neurale plasticitet. Forelæsningen vil runde af med at se på feltet "Educational neuroscience" som optakt til en kritisk diskussion af den praktiske rækkevidde af neuropsykologi i en pædagogisk psykologisk sammenhæng.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Anderson, V., Northam, E., Hendy, J., Wrennall, J. (2019). *Developmental Neuropsychology. A clinical approach*. (2. Udgave) Kapitel 1 og 2. Hove: Psychology Press, s. 3-45. (43 s.) Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Bowers, J. S. (2016). The practical and principled problems with educational neuroscience. *Psychological Review*, 123(5), 600-612. (12 s.) Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Karmiloff-Smith, A (1998). Development itself is the key to understanding developmental disorders. *Trends in the cognitive sciences*. S. 389-398. (10 s.) Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Hansen, M. V. (2009). Hjernens modning og den kognitive udvikling. *Kognition og pædagogik*, 19(72), s. 60-68. (9 s.) Tilgængelig på BB.

I alt 74 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Teksten af Hansen er tænkt som en opvarmningstekst til Anderson og Karmiloff-Smith, der er en del sværere. De studerende indbydes til at komme med ønsker til ord og begreber, de gerne vil have forklaret i forbindelse med forelæsningen. Studerende i København bedes indsende ønsker senest 29/10, studerende i Århus bedes indsende ønsker senest 2/11 til Boettcher@edu.au.dk

Session 18

Titel: Klassisk og eksperimentel socialpsykologi

Forelæser: Kari Kragh Blume Dahl

Indhold:

Formålet med forelæsningen er, at de studerende opnår overblik over og grundlæggende viden om grundtemaer og tilgange i den klassiske og eksperimentelle socialpsykologi. Det indebærer blandt andet områderne gruppeprocesser og gruppedynamik, herunder gruppedynamik, norm- og holdningsdannelse samt ind- og udgruppeformation med minoritet/majoritet. Eksperimenter og forsøg, som indgår i forelæsningen, berører en række forskelligartede genstandsområder indenfor gruppepsykologi. Disse spænder fra kostvaneforsøg med amerikanske efterkrigshusmødre, sociale kræfter og beslutningsprocesser i arbejdet med minoriteter, ind- og udgruppedannelse med børn og unge på sommerlejr, gruppeprocesser og dissonans i kult-organisationer, og kontrol og autoritet i gruppeforsøg i det klassiske laboratorieeksperiment. Forelæsningen problematiserer med udgangspunkt i dybdelæsning af Kurt Lewins klassiske eksperiment om gruppepsykologi, holdningsdannelse og kostvaneændring, hvordan eksperimentet kan bidrage med socialpsykologisk viden om grupperes psykologi. Med eksempel i Lewins forsøg diskuteres fordele og ulemper ved eksperimentet som tilgang til socialpsykologisk viden om gruppeprocesser, og hvordan etiske aspekter har og får betydning for den eksperimentelle socialpsykologi. Sessionen slutter med refleksioner over mulige analytiske scenarier for at anvende klassisk og eksperimentel socialpsykologi i praksis fx i studiet af skolekultur, professionelle læringsfællesskaber samt tværprofessionel praksis.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Asch, S. E. (1955). Opinions and social pressure. *Scientific American*, 193(5), 31-35.

<https://www.lucs.lu.se/wp-content/uploads/2015/02/Asch-1955-Opinions-and-Social-Pressure.pdf> (4 sider).

Bordens, K. S. & Horowitz, I. A. (2001). *Social Psychology*, Chapter 1: Understanding social behavior. , (pp. 3-26) + Chapter 2: Group Processes (p. 289-321). Taylor & Francis Group (55 sider – ca. 44 NS)

Festinger, Leon; Riecken, Henry W., & Stanley Schachter. (1956): When Prophecy Fails. I: Maccoby, Eleanor E.; Newcomb, Theodore M., & Eugene L. Hartley (eds.), *Readings In Social Psychology*. (3. ed.) London: Methuen & Co. Ltd., 1966: 156-163. (9 sider)

LaPiere, R. T. (1934). Attitudes vs. Actions. *Social Forces*, Vol. 13, no.2 (Dec. 1934): 230-237 (7 sider)

Lewin, K. (1966). Group decision and social change. In: Maccoby, E.E., Newcomb, T. M., and Hartley, E. L. (eds.), *Readings in Social Psychology* (3rd ed.) (p. 197-211). New York: Holt, Rinehart and Winston. (13 sider)

Sherif, M., Harvey, O. J., White, B. J., Hood, W. R., & Sherif, C. W. (1954/1961). *Intergroup Conflict and Cooperation: The Robbers Cave Experiment*. Norman: University of Oklahoma Book Exchange. (p. 58-94, ca. 30 NS) Lokaliseres på:
<http://www.dominiopublico.gov.br/download/texto/ps000162.pdf>

(I alt: 105 NS)

Forberedelse til undervisningen:

Start med at læse oversigtsteksterne fra Bordens & Horowitz, der giver en indføring i den klassiske socialpsykologi og eksperimentet som undersøgelsesgenre med fokus på gruppeprocesser og gruppepsykologi. Læs derefter resten af litteraturen og overvej, hvordan forsøg og eksperimenteres resultater om gruppeprocesser og gruppedynamik italesættes med forskellige begrebsætninger.

Session 19

Titel: Narrative tilgange i psykologien

Forelæsere: Kari Kragh Blume Dahl

Indhold:

Formålet med forelæsningen er, at de studerende får blik for grundantagelser i det narrative paradigmegrundlag mhp. at forstå, hvordan forskellige teoretiske positioner og vinklinger i de narrative tilgange folder sig ud herfra. I grundintroduktion indgår problematisering af 'the narrative turn' som en meningsfuld og 'realisme-afvisende' måde at arbejde med psykologiske perspektiver på, hvad mennesket er og hvordan det kan forstås. Forelæsningen starter med en introduktion til narratologien og narrativet som livs/historie og fortælling om identitet og selvforståelse. Herefter formidles og diskuteres forskellige teoretiske positioner og vinklinger indenfor narratologien, henholdsvis psykodynamisk, kulturpsykologisk og socialkonstruktionistisk perspektiv på narrativer. Formålet er her at identificere forskellige positioner i arbejdet med narrative tilgange. Forelæsningen formidler og diskuterer herefter, hvordan man kan undersøge forskellige praksisproblemstillinger som bl.a. læreres identitetsdannelse og professionel praksis med eksempel i professionshøjskole og skole ud fra forskellige narrative psykologiske perspektiver.

Litteratur:

- Bruner, J. (2002). The Narrative Creation of Self. I: Bruner, J., *Making Stories: Law, Literature, Life*. (pp. 63-87). Harvard University Press. (23 s, ca. 12 NS)
- Chase, S. E. (2005). Narrative Inquiry. Multiple Lenses, Approaches, Voices. In: Denzin, N. K. and Lincoln, Y. S. (eds.), *The Sage Handbook of Qualitative Research* (3rd ed.). (pp. 651-673). Thousand Oaks: Sage. (NB. læs side 651-660, 9 sider)
- Daniel, S. (2012). *Relation og fortælling: Tilknytningsmønstre i en behandlingskontekst*. København: Samfundslitteratur. (s. 31-33 & s. 67-82 & s. 93-99 & s. 109-114 & s. 122-129) (ca. 36 sider)
- McAdams, D. P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, vol. 5, no. 2.: 100-107 + s. 117. (8 sider)
- Polkinghorne, D. E. (1988). *Narrative Knowing and the Human Sciences*. "Narrative Expression" (p. 13-13 & s. 31-36); "Narrative and the Self" (pp. 146-155). Albany, US: State University of New York Press. (24 sider)
- Rustin, M. (2000). Reflections on the biographical turn in social science. In: Chamberlayne, P., Bornat, J., & Wengraf, T. (eds.), *The turn to Biographical Methods in Social Science. Comparative issues and examples*. (pp. 33-50). London: Routledge. (17 sider)

I alt: 105 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Start med at læse teksten af Rustin efterfulgt af teksten af Chase – disse to tekster giver et overblik over det narrative paradigmegrundlag og narratologiens opståen og videreudvikling. Læs derefter teksterne af McAdams og Daniel, Bruner samt Polkinghorne, der repræsenterer forskellige positioner i narratologien, henholdsvis psykosocial, psykodynamisk, kulturel og socialkonstruktionistisk vinkel. Overvej i disse tre tekster, hvordan forfatterne helt konkret skriver sig ind i de forskellige positioner i forhold til det narrative.

Session 20

Titel: Symbolsk interaktionisme

Underviser: Henrik Skovlund

Indhold:

I forelæsningen fremstilles interaktionistiske teorier i deres historiske kronologi. Indledningsvist præsenteres William James teori om det sociale selv, samt Cooleys videreudvikling af dette i form af Spejl-selvet. Herefter fremstilles Meads teori om det sociale selvs dannelse og Meads indflydelse på Beckers sociale læringsteori, Blumers symbolske interaktionisme, Berger og Luckmann's videnssociologi, samt Goffmans mikrosociologi. Schutz' socialfænomenologi introduceres herefter som en sammentænkning af fænomenologi og handlingssociologi, som inspirerer etnometologen Garfinkel til en særlig empirisk indfaldsvinkel til sociale processer. Forelæsningen vil ikke mindst fokusere på? hvilke perspektiver interaktionisme bidrager med til social og specialpædagogik med hensyn til spørgsmål om social identitetsdannelse, diskrimination, stigmatisering, marginalisering og modkulturer.

Litteratur:

Skovlund, H. (2011). Interaktionisme. I Karpatschof, B. & Katzenelson B. (red). (2011). *Klassisk og moderne psykologisk teori*. 2 udg. Hans Reitzels Forlag. 220-247 (27 s.)

Goffman, Erwin (1959/1972). *The presentation of the Self in everyday life*. Penguin Books. s. 28-44. (16 sider)

Heritage, J. (1984). *Garfinkel and Etnometodology*. Cambridge: Polity Press. s.179-198. (19 sider)

James, W. (1890). *The Principles of Psychology* Vol 1 + 2. New York: Henry Holt.
s. 291 – 296. (5 sider)

<http://psychclassics.yorku.ca/James/Principles/prin10.htm>

Mead, G.H. (1934). *Mind, Self and Society* (redigeret af C.W. Morris). Chicago: University of Chicago Press. S. 135-178. (43 sider)

http://www.brocku.ca/MeadProject/Mead/pubs2/mindself/Mead_1934_22.html

I alt 110 ns

Forberedelse til undervisningen:

Teksterne forudsættes læst

Titel: Workshop om skriftlig og mundtlig argumentation
Forelæser: Ditte Winther-Lindqvist

Indhold:

De studerende får indsigt i argumentationslære og argumentation i skriftlig og mundtlig akademisk kommunikation. De studerende trænes i metoder til at analysere skriftlig argumentation, argumentationskritikker og fejl/fallacies. Undervisningen er tilrettelagt som en indledende forelæsning om akademisk argumentation efterfulgt af workshop med træningsøvelser og oplæg. De studerende trænes i at forberede og fremlægge mundtlige eksamensoplæg, samt at give feedback.

I workshopdelen arbejder vi med:

- 1) argumentet som styrende for eksamensforberedelsen og
- 2) argumentation, struktur og sprog i det mundtlige eksamensoplæg og den efterfølgende diskussion med eksaminator og censor.

Forberedelse til workshoppen:

I forelæsningen om skriftlig argumentation analyseres en af teksterne til den kommende forelæsning om Positiv Psykologi. Det vil være en fordel at I har læst teksten af Seligman, M.E.P. & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55, 5-14. (13 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource, som forberedelse - og selv tænke over og vurdere argumentationen i den tekst.

Reflekter endvidere over hvordan den skriftlige øvelsesopgave er gået og hvad du synes var svært i skriveprocessen og hvorfor.

Session 21

Titel: Poststrukturalisme I – Den diskursive vending

Forelæser: Iram Khawaja

Indhold:

Formålet med forelæsningen er at introducere de studerende for grundlæggende poststrukturalistiske perspektiver på læring og tilblivelse, således at de studerende kan få indblik i og forståelse for poststrukturalismens grundbegreber og anvendelsesmuligheder i det pædagogisk psykologiske felt. Undervisningen sigter imod at give indsigt i poststrukturalismens grundtanker og –begreber med fokus på de spørgsmål, der har præget poststrukturalismens teoretiske udvikling. Forelæsningen tager udgangspunkt i en gennemgang af poststrukturalismens hovedopmærksomheder, med særligt fokus på begreberne diskurs, magt, subjektivering og sandhed. De studerende bliver præsenteret for ovenstående begreber, som sættes ind i en pædagogisk psykologisk ramme med henblik på at lære de studerende at anvende begreberne i forhold til, hvordan det eksempelvis er muligt at tænke elev, skole og læring. Forelæsningen har således også til formål at vise de analytiske potentialer ved det poststrukturalistiske perspektiv samt hvordan det konkret er muligt at anvende begreber som diskurs, subjektivering og positionering til at analysere og forstå pædagogisk psykologiske problemstillinger.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Simonsen, D. G. (1996). Som et stykke vådt sæbe mellem fedtede fingre: Køn og poststrukturalistiske strategier. *Kvinder, køn & forskning*, 5(2), 29-50. 21 sider.

Stormhøj, C. (2006). *Poststrukturalismer: Videnskabsteori, analysestrategi, kritik*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. s. 13-27. 16 sider

Foucault, M. (1977). *Discipline and punish: The birth of the prison*. London: Penguin Books. s. 170-195. 25 sider

Davies, B., Dormer, S., Gannon, S., Laws, C., Rocco, S., Taguchi, H. L., & McCann, H. (2001). Becoming Schoolgirls: The ambivalent project of subjectification. *Gender and Education*, 13(2), 167-182. doi:10.1080/09540250120051187. 15 sider

Fendler, L. (2001). Educating flexible souls. The construction of subjectivity through developmentality and Interaction. In K. Hultqvist & G. Dahlberg (Eds.), *Governing the child in the new millennium* (pp. 119-142). New York: Routledge & Falmer. 23 sider

Al litteratur er tilgængelig på BB

I alt 100 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Læsning af teksterne. Det anbefales at teksterne læses i nævnte rækkefølge. De to første tekster præsenterer poststrukturalismen som retning og giver en bred indføring til denne teoritradition. Michel Foucault er en af de primære repræsentanter for poststrukturalismen, og i den valgte tekst bliver der særligt sat fokus på forståelsen af magt og diskurs. Teksterne af Davies et al. og Fendler skal læses som eksempler på poststrukturalistisk inspireret forskning inden for pædagogisk psykologiske kontekster.

Session 22

Titel: Poststrukturalisme II – den affektive vending

Forelæser: Dorthe Staunæs

Indhold:

Denne session bygger videre på indsigter fra den foregående session om poststrukturalisme og introducerer begreber om og spørgsmål til psykologien og særligt spørgsmålet om tilblivelse og læring fra 'den materielle vending' og 'den affektive vending'. De to vendinger ligger i forlængelse af, men videreudvikler også den 'diskursive vending', der blev særligt raffineret med poststrukturalisme. Formålet med forelæsningsen er at introducere de studerende for 'post-psykologiske' nøglebegreber om materialitet og affekt; deres betydning for hvordan spørgsmål om tilblivelse, subjektivering og læring stilles; deres diskontinuitet med moderne og før-moderne psykologi; og deres anvendelsesmuligheder i det pædagogisk psykologiske felt. De studerende bliver præsenteret for ovenstående begreber, som sættes ind i en pædagogisk psykologisk ramme, og der trækkes tråde til det bredere kulturteoretiske landskab samt hvordan det konkret er muligt at læse empiriske felter og praksis gennem begreber om affekt og materialitet og derigennem analysere og forstå pædagogisk psykologiske problemstillinger.

Litteratur knyttet til undervisningen:

- Juelskjær, M., & Plauborg, H. (2013). Læring og didaktik udsat for poststrukturalistisk tænkning. I A. Qvortrup & M. Wiberg (Eds.), *Læringsteori og didaktik* (pp. 257-287). 30s
- Massumi, B. (2002): The autonomy of affect. (pp. 23-45). In Massumi, B.: *Parables for the virtual. Movement, Affect, Sensation*. Durham & London. Duke University Press. (22 sider).
- Schiermer, B. (2019). Ny materialisme. I B. Eriksson & B. Schiermer (Eds.), *Ny kulturteori* (pp. 663-697). København: Hans Reitzels Forlag. (34s)
- Sharma, D. (2019). Ny feminisme I: Affekt og følelser. I B. Erikson & B. Schiermer (Eds.), *Ny kulturteori* (pp. 519-546). København: Hans Reitzels Forlag. 27s
- Staunæs, D., & Juelskjær, M. (2014). *Postpsykologisk subjektiveringsteori. Problemet med personlighed version 2.0*. I Kørpe, S. & J. Dammeyer (eds.) *Personlighedspsykologi. En grundbog om personlighed og subjektivitet*. (pp. 315-346). København: Dansk Psykologisk Forlag. (31s)

I alt 144 ns

Forberedelse (læsevejledning):

Læs først teksterne af Staunæs & Juelskjær og Juelskjær & Plauborg, der introducerer til 'post-psykologiske' begreber og spørgsmål inden for det pædagogisk psykologiske område. Læs dernæst teksterne af hhv. Sharma og Schiermer, der opridses begreberne om affekt og materialitet i et bredere kulturteoretisk landskab og introducerer en række tankefigurer og forfattere, der i de senere år også har opnået stor indflydelse i forhold til pædagogiske og psykologiske diskussioner. Og læs så Brian Massumis klassiker 'The autonomy of affect'.

Session 23

Titel: Positiv psykologi

Underviser: Simon Nørby

Indhold:

Der anlægges indledningsvist et historisk perspektiv på positiv psykologi og området placeres i relation til humanistisk psykologi. Positiv psykologis baggrund og formålserklæring skildres og væsentlige emner såsom lykke og personlige ressourcer introduceres. Både potentialer i og kritik af positiv psykologi berøres. Den sidste del af forelæsningerne vil koncentrere sig om et emne der er centralt inden for positiv psykologi, nemlig positive emotioner. Formålet er at der opnås en grundlæggende forståelse for positiv psykologi som en ny retning inden for psykologien, herunder de muligheder og udfordringer, der knytter sig til at være en ny retning. At der opnås viden om væsentlige emner, der behandles inden for den positive psykologi. At der opnås en grundlæggende evne til at forstå et sagsområde eller problemkompleks i et positivt psykologisk perspektiv.

Litteratur knyttet til undervisningen:

Fredrickson, B. L., & Joiner, T. (2018). Reflections on positive emotions and upward spirals. *Perspectives on Psychological Science*, 13(2), 194–199. (6 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Fredrickson, B.L. & Branigan, C. (2005). Positive emotions broaden the scope of attention and thought–action repertoires. *Cognition & Emotion*, 19(3), 313-332. (28 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Harmon-Jones, E., Gable, P. A., & Price, T. F. (2013). Does negative affect always narrow and positive affect always broaden the mind? Considering the influence of motivational intensity on cognitive scope. *Current Directions in Psychological Science*, 22(4), 301–307. (8 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Kesebir, P., & Diener, E. (2008). In pursuit of happiness: Empirical answers to philosophical questions. *Perspectives on psychological science*, 3 (2), 117-125. (11 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Kristjansson, K. (2012). Positive psychology and positive education: Old wine in new bot-tles? *Educational Psychologist*, 47 (2), 86–105. (30 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

Nørby, S. & Myszak, A. (2014). Indledning: om antologiens fokus og indhold. I: S. Nørby & A. Myszak, *Positiv psykologi: en introduktion til videnskaben om velvære og optimale processer* (s. 13-24). København: Hans Reitzel. (11 ns). Tilgængelig på BB.

Seligman, M.E.P. & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55, 5-14. (13 ns). Tilgængelig via biblioteket som e-ressource.

I alt ca. 107 ns.

Forberedelse (læsevejledning):

Den til undervisningen knyttede litteratur læses. Det anbefales at læse teksterne i følgende rækkefølge: 1. Seligman & Csikszentmihalyi (2000), 2. Nørby & Myszak (2014), 3. Kesebir & Diener (2008), 4. Kristjansson (2012), 5. Fredrickson & Branigan (2005), 6. Harmon-Jones m.fl. (2013), 7. Fredrickson & Joiner (2018). De første 4 tekster introducerer og giver et overblik over positiv psykologi. De sidste 3 tekster fokuserer på positive emotioner.

Session 24

Titel: Opsamling, evaluering og eksamen + panel

Underviser: Ditte Winther-Lindqvist (+Louise og Simon i panel, i 1 time)

Indhold:

Væsentlige begreber og hovedstrømninger indenfor den pædagogiske psykologi repeteres og søges placeret i en videnskabsteoretisk ramme.

Målet er at give de studerende mulighed for at genopfriske centrale elementer af efterårets undervisning samt mulighed for at rejse teoretiske spørgsmål til panelet, bestående af Modul 1 koordinatorene. Målet er at de studerende får et opsummerende overblik over og en metaforståelse for pædagogisk psykologi som teoretisk felt. Endvidere tages de første skridt til hvad de studerende videre skal beskæftige sig med på studiet – metode og analyse (modul 2). Undervisningens indhold, form og niveau gøres endvidere til genstand for diskussion og evaluering (konstruktiv kritik og ros).

NB Praktisk information om eksamen etc. præsenteres ultrakort og forventes i øvrigt afklaret på labholdene, mens panelet stiller sig til rådighed for faglige konceptuelle afklaringer af pensum den sidste time. På næstesidste laboratoriehold afsættes tid til at forberede spørgsmål til panelet.

Litteratur:

Ingen læsning af ny litteratur

Forberedelse til undervisningen:

Gennemse dine noter og repeter kernebegreber for de forskellige teoretiske tilgange til pædagogisk psykologi som de er udvalgt og præsenteret for Jer på modul 1. forbered et spørgsmål/en undren eller refleksion til Ditte W-L, Louise B, og/eller Simon Nørby til brug for paneldiskussion, der kan med fordel afses tid til at forberede nogle spørgsmål en af de sidste gange på laboratoriehødet.